

Reumatološko odjeljenje ♦ Klinika za interne bolesti
 JZU UKC Tuzla ♦ Trnovac bb ♦ 75000 Tuzla ♦ Bosna i Hercegovina

IMUNOLOŠKI I RENALNI FUNKCIONALNI PARAMETRI U BOLESNIKA SA SISTEMSKIM ERITEMSKIM LUPUSOM I LUPUS NEFRITISOM PRIJE I POSLIJE TERAPIJE

IMUNOLOGICAL AND RENAL PARAMETERS IN PATIENTS WITH SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS AND LUPUS NEPHRITIS PRIOR TO AND AFTER THE THERAPY

Suada Mulić ♦ Hajrija Selesković ♦ Mario Križić ♦ Nedima Kapidžić Bašić ♦ Amra Čičkušić
 Damir Sabitović ♦ Fejzo Džafić ♦ Alma Hajdarović ♦ Zumreta Kušljugić ♦ Fahir Baraković

Cilj rada. Utvrditi prosječne vrijednosti imunoloških i renalnih funkcionalnih parametara u bolesnika sa sistemskim eritemskim lupusom (SLE) i lupus nefritisom (LN) prije i poslije terapije glikokortikoidima i citotoksičnim lijekovima.

Bolesnici i metode. 43 ispitivana i liječenja bolesnika sa SLE su podijeljeni u dvije grupe. Prva grupa od 27 bolesnika sa LN u kojih je morfološka dijagnoza utvrđena renalnom biopsijom, prosječne životne dobi $37,67 \pm 9,96$ godina sa prosječnim trajanjem bolesti od $5,54 \pm 5,74$ i druga grupu od 16 bolesnika sa SLE, životne dobi $42,94 \pm 11,94$ i prosječnim trajanjem bolesti $3,8 \pm 4,51$ godina u kojih nije bilo znakova bubrežne lezije. U obje grupe određeni su imunološki parametri: CIC, C3 komponenta komplemента i anti ds-DNA kao i renalni funkcionalni parametri glomerularne filtracije (GF), kreatinin klirensa (CCr) i klirens dietil-triamin-penta-acetata obilježenog tehnecijumom 99m (DTPA), prije i poslije terapije glukokortikoidima i citostaticima. Bolesnici su praćeni od šest mjeseci do godinu dana.

Rezultati. Od imunoloških parametara prosječne vrijednosti CIC pokazuju statistički značajan pad nakon

terapije. Vrijednosti anti ds-DNA su bile niže nakon terapije iako ne u potpunosti normalizirane. Zabilježen je signifikantan porast C3 komponente komplemента nakon terapije u obje grupe. Prosječne vrijednosti klirensa Ccr i DTPA su pokazale statistički značajne razlike ($p < 0,01$) prije terapije u bolesnika sa LN u odnosu na iste vrijednosti u grupi sa SLE. Zabilježene su značajne razlike ($< 0,05$) vrijednosti ovih klirensa (CCr i DTPA) među grupama nakon terapije. Vrijednosti oba klirensa su pokazale blago povećanje nakon terapije u LN i SLE, ali ove razlike u istoj grupi nisu statistički značajne.

Zaključak. Pad CIC-a, smanjenje vrijednosti anti ds-DNA kao i normalizacija C3 komponente komplemента nakon terapije u obje grupe je prediktor uspješnosti terapije te značajan u daljnjem praćenju bolesnika. Povećane vrijednosti glomerularne filtracije u bolesnika sa LN su pokazatelji blagog oporavka funkcije bubrega nakon terapije unutar godinu dana. Za značajniji oporavak bubrežne funkcije najvjerojatnije je potreban duži vremenski period.

Ključne riječi. SLE, lupus nefritis, imunološki i renalni funkcionalni parametri